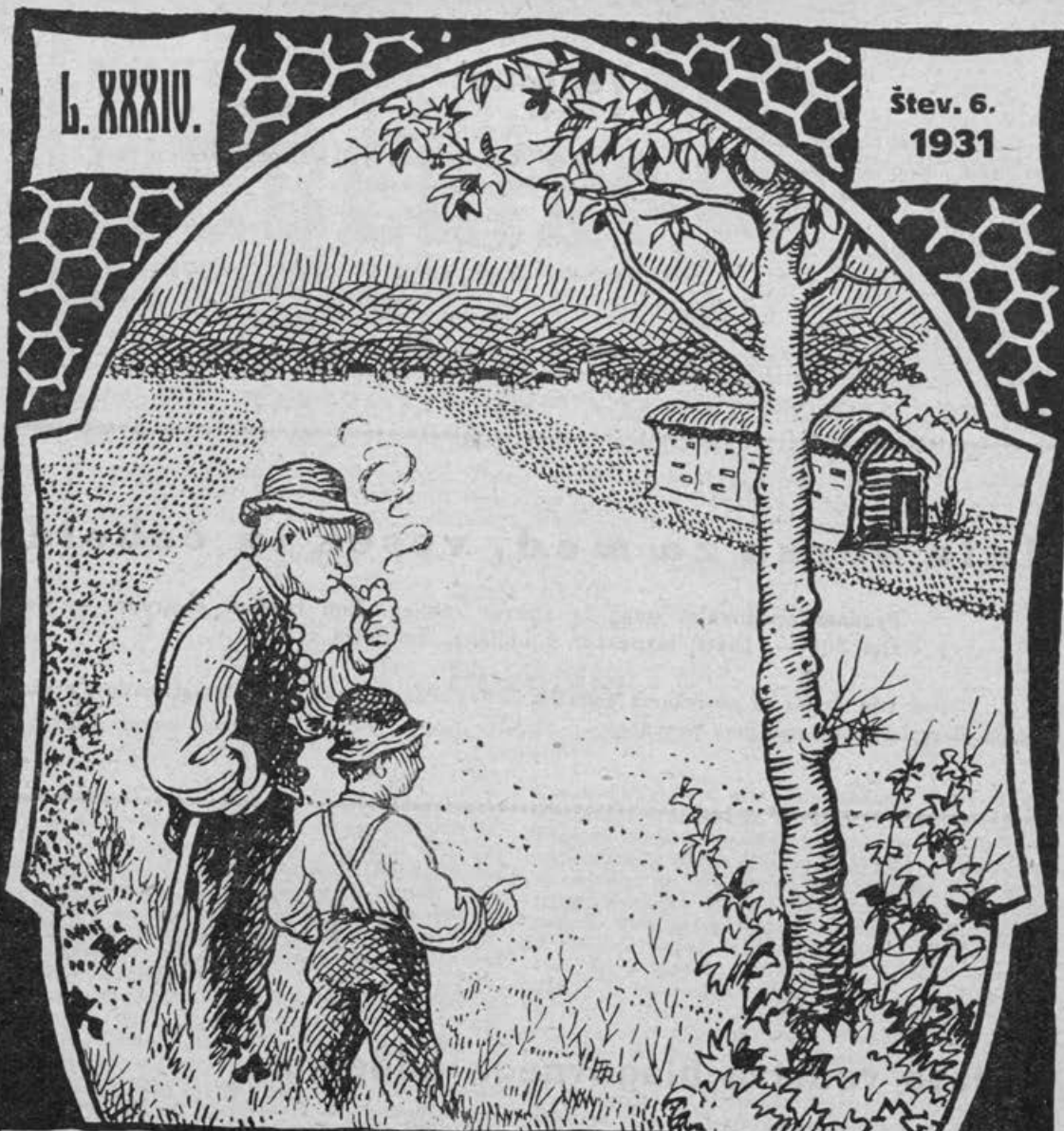

L. XXXIV.

Štev. 6.
1931

 SLOVENSKI
ČEBELAR
GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA
ZA SLOVENIJO

Članarina (naročnina) znaša letno 40 Din (18 ltr. 5'50 silingov).

Vsebina:

Poročilo o letnem občnem zboru	81	Toplota v panjih	91
Nova vrsta čistilnika za med	84	Kako je vozil Jurij Vamperl čebele v pašo	92
Jesensko pridruževanje čebel	84	Društvene vesti	93
Mesečna navodila	86	Podružnične vesti	93
Opazovalne postaje	89	Drobiž	93

Mala borza za med, vosek in čebele.*

Prodajam opazovalni panj, le enkrat rabljen, fino izdelan, s streho. — Cena Din 200.—. Dietz, inspektor, Ljubljana, Sv. Petra c. 53/l.

* Pod tem naslovom objavljamo ponudbe članov. Ponudba sme obsegati samo naslov, predmet in ceno. Brezplačna je samo prva ponudba.

Objava vodstva blagovnega oddelka.

Prosimo vse čebelarje, naj podpirajo naše društvo z nakupom prvovrstnih čebelarskih potrebščin in **zajamčeno pristnih satnic**, ki jih dobé po konkurenčnih cenah le pri Blagovnem oddelku v Ljubljani, Vošnjakova ulica 4, odnosno pri njegovih podružnicah **v Mariboru** (pri čebelarski podružnici za Maribor in okolico) v poslovnih prostorih tamošnje podružnice Kmetijske družbe na Meljski cesti št. 12, ter **v Celju** v skladišču družbe in v Dolnji Lendavi pri tamošnji čebelarski podružnici. V kratkem damo v promet nova, brezhibno delujoča gonila za točila.

Čebelarji, vedno pomnite, da je Blagovni oddelek Čebelarskega društva last vseh društvenih članov! **Zatorej svoji k svojim!**

GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI UREJUJE AVGUST BUKOVEC, LJUBLJANA, GRUBERJEVO NABREŽJE ŠTEV. 14

Sklep za uredništvo 20. dne vsakega meseca. Pisma in denar v društvenih zadevah je naslavljati na „Čebelarsko društvo za Slovenijo v Ljubljani“. Naslov za blagovne pošiljke (vosek), naročila na čebelarske potrebščine: Blagovni oddelek „Čebelarskega društva za Slovenijo v Ljubljani“, Vošnjakova ulica 4

*V Ljubljani, dne 1. junija 1931. / Številka 6.
Letnik XXXIV.*

Poročilo

o rednem letnem občnem zboru Čebelarskega društva za Slovenijo, ki se je vršil dne 22. marca v Ljubljani.

I.

V dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani se je zbralo na občni zbor Čebelarskega društva dne 22. marca t. l. nad 100 čebelarjev. Ugotoviti moramo, da se je letošnji občni zbor vršil v lepem redu in debate so bile stvarne. Z veseljem smo opazili, da je zanimanje za Čebelarsko društvo veliko in da je društvo trdna vez vseh naprednih čebelarjev.

Zbor je otvoril predsednik g. prof. Josip Verbič. Ugotovil je, da se je zborovanja udeležilo 42 podružnic z 72 glasovi, to znači 43% udeležbo. Ker je bilo navzočnih okrog 120 čebelarjev, se zdi, da je bilo na zborovanju še več delegatov, ki se pa niso javili pri tajniku. Ta udeležba je zadostila društvenim pravilom, na podlagi katerih je bil občni zbor sklepčen. Prav pristrčno je g. predsednik pozdravil navzočne goste, to je zastopnika mestne občine g. ing. Cirila Jegliča, zastopnika Kmetijske družbe g. Antona Bukovca, našega častnega člana g. Martina Humeka ter delegatino go. Poličevo iz Ptuja. Pristrčen pozdrav pa je veljal še posebno vsem delegatom.

V uvodnem govoru je g. predsednik orisal delo odbora v minulem letu in težkoče, s katerimi se je moral boriti. Skrb, da bi društvo uspevalo, je bila v minulem letu zelo velika, posebno zaradi blagovnega oddelka. Odbor se je trudil, da bi olajšal prodajo medu in pomagal s tem posebno malim čebelarjem. Mnogo skrbi je delala odboru tudi ideja skupne organizacije in skupnega lista. Odbor je porabil vsako priliko, da je tudi na najvišjih mestih zastopal koristi društva. V ta namen se je poklonil obema banoma g. Srncu in g. dr. Marušiču in podbanu g. Pirkmajerju ter g. predsedniku vlade generalu Živkoviču. V društvenih zadevah pa je interveniral tudi pri g. mestnem županu drju. Pucu. Hvaležno se je g. predsednik spominjal vseh društvenih dobrotnikov, pred vsem našega najvišjega zaščitnika Nj. Vel. kralja Aleksandra, našega po-

krovitelja Nj. Vis. prestolonaslednika Petra, g. ministrskega predsednika generala Živkoviča, g. kmetijskega ministra, posebno pa še naše banske uprave, ki nas je vedno gmotno podpirala. Vsem zgoraj navedenim je bila poslana brzozjavna vdanostna izjava, odnosno zahvala. Zahvalil pa se je g. predsednik tudi uredništvom listov za naklonjenost. Končno je omenil še delo učiteljstva v našem društvu, ki je posebno v čebelarski panogi posebno agilno, in mu izrazil priznanje in zahvalo. Naposled je pozval članstvo, naj bo pri debatah stvarno, da reši važne točke dnevnega sporeda, da pa izrazi vse, kar mu leži na srcu, ker je občni zbor baš pravo mesto za to.

Po govoru g. predsednika je govoril g. Humek. Zahvalil se je za pozdrav ter omenjal, da z velikim zanimanjem motri društveno delo. Kot sadjarja in vrtnarja ga veže do čebel in čebelarstva še posebno ljubezen. Pozdravil je vse in priporočil posebno mladim čebelarjem, naj se z ljubeznijo oprimejo dela za čebelarski napredek.

G. predsednik se je za bodrilni govor zahvalil. Preden je začel zbor obravnavati drugo točko sporeda, je g. predsednik imenoval na predlog delegata g. Sege iz odbora dva overovatelja zapisnika, in sicer gg. Adolfa Arka in Slavka Rajča.

II.

Nato je podal društveni tajnik tajnikovo poročilo.

Leto 1930. je bilo za naše društvo jako pomembno. Dogodki, ki so se vrstili drug za drugim, so zahtevali veliko pažnje. Odbor, ki je imel zaradi tega mnogo posla in skrbi, je motril nastali položaj z vso pozornostjo, da je čuval društvene koristi in da delovanju in razmahu niso škodile ovire. Da pa je mogel izvojevati delo in svoje načrte, za to gre zahvala pred vsem naši kraljevski bankski upravi, ki je naše čebelarstvo tudi gmotno podpirala. Naklonila je glavnemu odboru in tudi podružnicam

znatne podpore. Enaka zahvala gre tudi načelniku kmetijskega oddelka banske uprave g. inž. Podgorniku ter čebelarškemu referentu g. Okornu, ki je naše prošnje vedno toplo priporočal.

Ena glavnih zadev lanskega leta je bila ureditev našega blagovnega oddelka. Z odstopom bivšega blagajnika g. ravnatelja Mesarja so bili oddelku odpovedani tudi prostori v Jugoslovanski knjigarni. Ni bilo lahko dobiti primernih prostorov. Še teže pa je bilo odboru dobiti za blagovni odelek dobrega novega vodjo. Odkrito moram priznati, da nas je rešil iz jako neprijetnega položaja g. ravnatelj Arko, ki je sprejel od odbora ponujeno mu vodstvo. Odbor ga je zato kooptiral v društveni odbor.

Druga važna društvena zadeva lanskega leta, ki je ostala še nerešena, je čebelarška zadruga. To zadevo bi bil moral rešiti že lanski občni zbor v Celju. Zaradi takratnih dogodkov pa je stvar ostala nerešena in jo bomo danes ponovno obravnavali.

Pomembna akcija lanskega leta je bila tudi namera, da bi bili združeni vsi kmetijski strok. listi v skupnem glasilu. Pobuda za to je prišla od banske uprave, prevzela in izvedla pa naj bi zadevo Kmetijska družba. K tozadevni anketi, ki jo je sklicala banska uprava, je bilo vabljeno tudi naše društvo. Zastopali so ga predsednik Verbič, urednik Bukovec in tajnik Dermelj. Odbor je priznal dobro mišljenje banske uprave, vendar pa ni mogel prevzeti odgovornosti nase, zavedajoč se, da ima v tako važnih zadevah odločati le občni zbor. Poslal je vsem podružnicam objektivno poročilo o tej akciji. Podružnice so zadevo obravnavale na svojih občnih zborih ter sklepe poslale glavnemu odboru. Iz teh poročil posnemamo:

1. Vse podružnice — razen ene — so se izjavile proti združitvi našega lista v skupno glasilo.
2. Čebelarji so izražali svojo ljubezen do našega lista.
3. Razveseljivo je dejstvo, da si čebelarji žele še več štiva, nego ga imajo sedaj.
4. Pozdravljajo pa čebelarji dejstvo, da bo od slej tudi »Kmetovalec« prinašal članke o čebelarstvu.

Odbor je imel svoje pomisleke proti združitvi lista tudi z ozirom na stan naših članov. Kot je razvidno iz statistike, je v društvu le tretjina kmetovalec in še o teh nam ni točno znano, ali so njih kmetijski obrati res tako obsežni, da bi jih zanimalo štivo iz drugih kmetijskih panog. Zato upamo, da nam kraljevska banska uprava in Kmetijska družba ne bosta zamerili, ako naše društvo, opirajoč se na sklepe podružnic, do danes ni še pristopilo v krog združenih kmetijskih listov. Težko se je ločiti od lista, ki izhaja že 33 let in ki se je čebelarjem ukoreninil v dno duše.

Pri volitvah na lanskem občnem zboru so bile izvršene nekatere osebne izpremembe. V letu 1930. je deloval naslednji odbor:

Josip Verbič, profesor v Ljubljani, predsednik.
Henrik Peternel, župnik v p. v Bukovem žlaku, podpredsednik.

Mirko Dermelj, učitelj v Ljubljani, tajnik in blagajnik.

Avđust Bukovec, rač. nadsvet. v p. v Ljubljani, urednik Slov. Čeb.

Adolf Arko, ravnatelj v Ljubljani, vodja blagovnega oddelka.

Babnik Janko, uradnik na Viču,
Raič Slavko, profesor v Ljubljani,
Okorn Josip, refer. banske uprave v Ljubljani,
Žnidaršič Anton, tovarnar v Ljubljani,
Arrigler Anton, šolski upravitelj v Trzinu,

Černej Ljudevit, šolski nadzornik v Makolah,
Jurancič Ivan, čebel. učitelj v Andrencih,
Močnik Peter, šolski nadzornik v Guštanju,
Peterlin Alojzij, šolski nadzornik v Kočevju,
Gallob Rudolf, učitelj v Mežici,
Strgar Ivan, trgovec v Bohinjski Bistrici,
Smajdek Ivan, šolski upravitelj v St. Vidu pri Ljubljani,

Puš Ludovik, strokovni učitelj na Grmu, odborniki.

Elsner Ivan, ravnatelj v Ljubljani,
Gorkič Franc, banski uradnik v Ljubljani, namestnik odbornikov.

Kobal Josip, učitelj v Ljubljani,
Sluga Anton, železniški uradnik v Ljubljani, pa kot računsko pregledovalca.

Bivši g. predsednik mil. prošt Andrej Kalan je bil lansko leto izvoljen za častnega društvenega predsednika.

Med letom je bil kooptiran v odbor zaslužni čebelar g. Anton Žnidaršič, ki je v naše veliko veselje prišel k nam v Ljubljano. G. Žnidaršič je rad ugodil naši želji in nam s svojimi nasveti vedno rad pomagal. Odbor je pridobil ž njim neprecenljivo moč.

Ožji odbor je štel 8 članov, širši pa 18 članov. Odbor je imel v preteklem letu 3 seje širšega odbora in 9 sej ožjega. V Celju pa je delovala »Zveza čebelarških podružnic za mariborsko okrožje«.

Da bi odbor intenzivneje deloval v korist čebelarstva, je nekatere funkcije razdelil med odbornike. G. Peternel je prevzel časopisno reklamo za porabo medu, g. Arrigler organizacijo kontrole medu, g. Puš organizacijo izvoza medu, zbiranje naslovov konzumentov in producentov medu in priprave za čebelarško zadrugo, g. Okorn pa predavanja in tečaje.

Kar se tiče časopisne reklame, je g. Peternel spisal več člankov o medu in njegovi koristi. Štajerski listi so jih redno prinašali. Žal, da moram omeniti, da nam listi v Ljubljani niso bili posebnq naklonjeni. Žal, da nimamo zadostnih denarnih sredstev, s katerimi bi plačevali te objave. Prosil smo zopet banko upravo pomoči, pa še ni odločitve. Te propagande bi pač ne smela uredništva smatrati kot trgovsko akcijo v korist čebelarjev, pač pa za akcijo v korist naroda. Pri neštetih boleznih bi si ljudje lahko sami pomagali z medom, ako bi bili časopisi objavili naše članke. Veliko napako so napravili tisti, ki nam niso pomagali, da bi se spoznavanje medu zaneslo do zadnje kočice.

Letos bo odbor uredil vse kar je potrebno za organizacijo kontrole medu, ki je za prodajo nujno potrebna.

V preteklem letu se je odbor odločil za uvedbo enotne posode za med, ki jo bo blagovni odelek založil.

Posebno akcijo za prodajo medu je vodil g. predsednik Verbič. Dobival je ponudbe od članov in osebno posredoval pri trgovcih za nakup medu.

Odbor se je poklonil po svojih zastopnikih predsedniku vlade g. generalu Peru Živkoviču, ki je posetil Ljubljano ter obema banoma g. Serneču in dr. Marušiču in jim predložil prošnje in želje društva.

Na seji dne 3. oktobra 1930 je odbor znižal obrestno mero za izposojeni sklad za Čebelarški dom blagovnemu oddelku od 8% na 6½% od 1. julija 1930 dalje.

Kakor vsako leto je vozil tudi letos poseben čebelarški vlak od Boh. Bistrice do Trebnjeja in odpravljaj čebele na ajdovo pašo. Mnogo čebel pa je potovalo kot običajno na Ptujsko polje. Tu-

kaj je povzročilo zopet pritožbe domačih čebelarjev in podružnic. Društvo je dobilo obenem tudi migljaj od banske uprave, naj predloži naredbo o zaščiti in pospeševanju čebelarstva, da se bodo z njo pašne razmere uredile. Odbor je nato naredbo še enkrat pregledal, jo izpopolnil, uvaževal predloge podružnic ter jo oddal banski upravi v potrjenje.

Ministrstvo za kmetijstvo pripravlja poseben čebelarški zakon, ki bo baje kmalu uzakonjen. Prosili smo Savez čebelarških društev v Beogradu, naj nam pošlje osnutek zakona, pa ga na dve naši prošnji do danes še nismo dobili. Omenjam, da je naše društvo pred leti predložilo svoj osnutek, ni pa znano, kaj se je z njim zgodilo. Sporočilo se nam je, da namerava kmetijsko ministrstvo ustanoviti šolske čebeljnake v učne namene.

Naše društvo je včlanjeno v Zvezi čebelarških društev v Beogradu, kjer nas je zastopal g. nadsvetnik Bukovec, ki pa je nedavno podal ostavko. Na mesto njega je bil izvoljen g. predsednik prof. Josip Verbič.

V Osijeku se je vršil meseca avgusta 1930. čebelarški kongres v zvezi z rastavo medu. Nekateri naši čebelarji so se kongresa udeležili, društvo pa zaradi slabega denarnega stanja ni moglo poslati na kongres svojega zastopnika.

V preteklem letu je priredil odbor 2 tečaja za spoznavanje kužnih bolezni na drž. vet. zavodu. Tečaja sta bila prav dobro obiskana in sta prav lepo uspela. Ako bomo imeli dovolj sredstev, bomo tudi letos priredili take tečaje. Čebelarji se zanje zelo zanimajo. Po podružnicah je bilo prirejenih skupno 40 predavanj.

»Slov Čebelarja« je leta 1930 tiskala Jugoslovska tiskarna, in sicer v 2.400 izvodih. Razpošljali smo ga na 345 različnih pošt v 2.293 izvodih. Prejemali so:

podružniški celoletni člani	1.666 izv.
podružniški polletni člani	6 "
direktni celoletni naročniki	565 "
direktni polletni naročniki	4 "
v zameno	37 "
brezplačno	15 "

Skupaj torej . . . . . 2.293 izv.

Na Koroško je odhajalo	9 izv.*
v Češkoslovaško	10 "
na Poljsko	5 "
v Bolgarsko	1 "
v Ameriko	2 "
v Nemčijo	1 "
v Rusijo	1 "
v Avstrijo	1 "
v Italijo	43 "

Skupno . . . . . 73 izv.

List je urejeval v letu 1930 g. Avgust Bukovec. Število naročnikov je naraslo za 461. Letos smo pridobili še 50 novih naročnikov. Prihajajo pa še vedno nova naročila, a nekateri vračajo list. Upam, da bomo ostali pri istem številu članov, čeprav je akcija za skupni list nekoliko zbegala naše naročnike.

Društvo je imelo v letu 1930 skupno 96 podružnic z 1666 člani. Nanovo so bile ustanovljene podružnice v Koprivniku pri Kočevju, v Ribnici na Dolenjskem, pri Sv. Lenartu v Slov. gor., v Stoprcih, v Vel. Dolini, v Dol. Lendavi in v Št. Ruprtu v Slov. gor. Imeli smo tele podružnice s sledečim številom članstva:

* Pred vojno smo pošljali na Koroško več kot 400 izvodov. O, žalostna nam majka! Op. ur.

Beltinci 13, Bled 14, Boh. Bistrica 23, Boh. Bela 7, Breznica 20, Borovnica 12, Braslovče 25, Celje 25, Cerklje pri Kranju 5, Cerknica 9, Črna-Prevalje 14, Črnomelj 24, Dol. Lendava 28, Dobrava-Vintgar 9, Domžale 13, Dovje-Mojstrana 17, Dolsko 15, Dobrepolje 9, Guštanj 13, Gorje-Bled 20, Horjul 13, Hrušica 10, Hoče 13, Jarenina 12, Jesenice na Gorenjskem 21, Jezersko 11, Koprivnik pri Kočevju 14, Krka 10, Kamnik 26, Krtina 25, Kočevje 7, Konjice 20, Kranj 22, Kapela-Radenci 15, Kozje 10, Ljutomer 31, Laško 23, Ljubljana 69, Laze-Planina 12, Leskovec 22, Makole 15, Mežica 23, Marenberg 5, Metlika 9, Murska Sobota 17, Medvode 11, Novo mesto 56, Ormož 24, Poljane nad Škofjo Loko 35, Prevalje 13, Podpeca 18, Pobrežje pri Mariboru 33, Ptuj 20, Ribnica 17, Rob 13, Radovljica 25, Rogatec 19, Račna 13, Ruše 11, Rogaška Slatina 9, Sv. Marjeta 12, Središče 15, Sv. Peter 00, Sv. Trojica v Slov. gor. 8, Slovenjgradec 21, Sv. Lenart 13, Sv. Jurij v Slov. gor. 18, Savinjska dol. 17, Stoprce 21, Slov. Bistrica 11, Sv. Benedikt 10, Sv. Lovrenc 9, Sv. Urban 4, Št. Andraž 11, Št. Ilj 20, Št. Janž na Drav. polju 7, Št. Jurij ob j. ž. 19, Šmartno-Litija 14, Šmarje pri Jelšah 10, Št. Vid pri Stični 11, Št. Ruprt 24, Šoštanj 18, Škofja Loka 18, Šmartno ob Paki 24, Tacen 18, Trbovlje 29, Vel. Dolina 14, Vel. Lašče 16, Velenje 23, Vič 35, Vojnik 18, Vodice 16, Vrhnika 12, Zg. Dravsko polje 18, Zagorje 25, Železniki 26.

Zanimiva je naslednja statistika, ki nam kaže, kateri stanovi so včlanjeni v društvu. Od vseh naročnikov je:

posestnikov	854
duhovnikov	59
učiteljev	178
uradnikov	106
železničarjev	83
obrtnikov	245
zdravnikov	12
delavcev	63
raznih	568
uradov in društev	38
uredništev listov	51
šol	51

Skupno 2.293

Zveza v Celju ima . . . . . 42 podruž. in 696 članov
Zveza Guštanj ima . . . . . 5 " " 81 "
Bivša Kranjska ima . . . . . 49 " " 889 "

Skupno torej . . . . . 96 podruž. in 1666 članov

Uprava ima v zalogi še mnogo starih letnikov z zelo važno vsebino za marsikaterega čebelarja, posebno za začetnike. Posamezni celotni letniki so po Din 20, posamezne številke pa po Din 2. Priporočam njih naročitev.

Društvena knjižnica šteje 482 knjig. Klišejev ima društvo 285 komadov. Društvo ima 26 opazovalnih postaj, ki so porazdeljene po banovini. Vodi jih g. predsednik Verbič.

Naše društvo je v polnem razmahu. Čas zahteva, da neprestano delamo na izpopolnitvi čebelarstva. Mnogo je še točk, ki jih bo moral novi odbor rešiti, da ne bomo zaostali. Znižanje članarine, izobrazba čebelarjev, ugodnosti na železnicah in mnogo drugega, so le drobtine, ki jih bo treba rešiti. Glavna skrb novega odbora pa bo, da uredi prodajo medu in s tem omili največje zlo, ki teži danes vse čebelarje. Iznova pa bo treba tudi oživiti akcijo za Čebelarški dom, brez katerega društvo ne bo moglo dolgo izhajati, to pa zlasti z ozirom na naš blagovni oddelek.

Z željo, da bi današnji občni zbor rodil kar največ uspeha, sklepam svoje skromno poročilo.

Nova vrsta čistilnika za med.

aš blagovni oddelek je nabavil nove vrste čistilnik za med, ki je podoben tistemu, ki ga je opisal g. urednik A. Bukovec v svojem članku »Priprava medu za trgovino« l. 1925 (str. 85.).

Kakor je izvidno iz slike, je čistilnik sestavljen iz petih delov: iz zbiralnika (A), obroča (B), spodnjega sita (C), zgornjega sita (D) in pokrova (E). Zbiralnik je v premeru 32 cm širok, visok pa 40 cm ter ima prostora za približno 35 kg medu. Obroč služi kot podstavek za montiranje spodnjega sita z vloženim zgornjim sitom na zbiralnik.

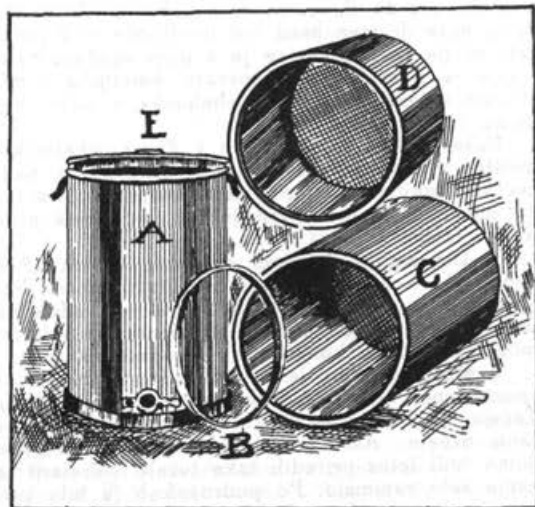
Čistilnik je zlozljiv, in zložen ne zavzema več prostora kot 35 cm v premeru v širini in 47 cm v višini, je torej zelo pripraven za transport. Vanj namreč moremo vložiti obe siti, ki ju moramo oviti s papirjem, da se pločevina ne odrgne. Potem ga zapremo s pokrovom in na tega položimo tudi s papirjem ovit obroč.

Da se siti prehitro ne zamašita, je dobro, da pri točenju prestrezamo debelejšje drobce voščin z redkejšim sitom. Tako enostavno redkejšo sito (št. 87 a cenika čebelarškega orodja) ima naš blagovni oddelek v zalogi po ceni 25 Din.

Ker ima zbiralnik dobro zapirajočo se odtočno štulo, je prav poraben za prodajo

medu, odnosno za polnjenje kozarcev in drugih posod.

Novi čistilniki so izdelani izredno solidno in natančno. Pločevina je nenavadno močna.

Opozarjamo čebelarje, da bo naše društvo še letos uvedlo kontrolo medu in da se bo kontrole smel posluževati le tisti čebelar, ki bo med čistil s predpisanim čistilnikom, med katere spada v prvi vrsti zgoraj opisani. Cena za novi čistilnik je tako nizka (350 Din), da si ga lahko omisli vsak vzoren čebelar. Skrajni čas je, da začnemo s temeljitim čiščenjem medu, da bo slovenski med ustrezal tudi glede čistoče.

Jesensko pridruževanje čebel.

Anton Dolinski.

ečkrat je že »Sl. Č.« priporočal jesensko pridruževanje čebel bodočim plemenjakom. A še vedno je dosti čebelarjev, ki tega iz različnih vzrokov ne delajo. Nekateri se boje, da bodo pridruženke umorile plemenjaku matico, neka-

teri pa pravijo, da plemenjaki večino pridruženek pokoljejo. Ta pravi, da porabi plemenjak, ki smo mu pridružili čebele, za zimo preveč medu, oni pa trdi, da so taki plemenjaki, ki jim pridružimo jeseni čebele, veliko bolj nemirni. Vzrokov je torej več kot dovolj, ki pa gotovo vsi ne držijo, oziroma s pravilnim in pravočasnim pridruževanjem slabe posledice

lahko zelo zmanjšamo, da skoraj popolnoma odpravimo.

Prosim, naj mi bo dovoljeno, da tudi jaz na kratko opišem, kako pridružujem čebele že več let jeseni svojim plemenjakom in kateri način se mi je še najbolj obnesel. Sredi septembra meseca navadno pričnem pregledovati bodoče plemenjake, imajo li vsi oprasene matice, kajti tudi ob tem času se lahko zgodi, da ta ali oni panj nima matice, oziroma da ne zalega. Vzrok je morda, da je postala matica nerodovitna ali pa se ni več oprasila, ako je panj morda konec avgusta meseca prelegel ter ni bilo več trotov za oprasenje. Prav lahko se pa tudi primeri, da najdemo pri tem pregledovanju kak panj brezmatičen, čeprav ni kazal na zunaj nikakih znakov brezmatičnosti. Zato je pa potrebno, da plemenjake še pravočasno pregledamo, to je, ko še po malem zalegajo. To se vrši navadno še sredi septembra meseca.

Pri tej priliki odstranim panju trotje satje iz vališča ter ga nadomestim s čebelnim, odvezam tudi medu, kolikor ga je odveč, oziroma ga mu dodam, to pa le, če imam potrebno množino medu v satju. Stekočim medom pa podnevi v nobenem primeru ne smemo krmiti, ker bi takoj nastalo hudo ropanje. Stekočim smemo namreč krmiti samo zvečer, in to najbolje, ko že nastopa mrak. To lahko storimo tudi še potem, ko smo že pridružili čebele, a najkasneje konec septembra meseca, oziroma v začetku oktobra meseca. Ko imam vse plemenjake tako urejene, potem pa pričnem razdirati ostale panje, to je navadno okrog 20. septembra meseca ter pridruževati čebele bodočim plemenjakom. To storim takole. Panj, ki ga nameravam razdreti, (čebelarim na roje), vzamem iz čebelnjaka ter ga postavim na pripravljeni stol. Potem ga zadi in na vrhu odprem ter poiščem matico. Ko jo najdem, jo odstranim ter pričnem takoj čebele otresati oziroma ometati s satja na že prej pripravljeni majhen leseni sipalnik, ki ga pritrdim spredaj pred panjevo žrelo tistega plemenjaka, ki mu na-

meravam pridružiti čebele. To delam vedno tako, da jih pridružujem le sosednjim panjem. Enemu plemenjaku pridružim polovico čebel od sosedovega panja ali pa pridružim čebele enega precej močnega panja navadno dvema sosedoma. Srednje močne drugce pa združujem po dva in dva skupaj. (Sipalnik, ki sem ga omenjal zgoraj, je podoben onemu, ki ga rabijo pa A.-Ž. panjih, le da je za moje panje nekoliko manjši). S sipalnika se potem čebele polagoma sprašijo v novi dom ter jih navadno čebele prav prijazno sprejmejo, ker prinesejo precej »bale« s seboj, ki so jo nabrale takrat, ko sem iskal matico. Tudi matice pridružene čebele navadno ne napadejo, ker so zelo pohlevne, ko prosijo za vstop v novi dom. Se namreč hitro zavedejo, da so sirote brez doma.

Tako pridružujem čebele že več let, pa so mi doslej umorile šele eno matico. Tudi čebel mi navadno ne pomorijo skoraj nič. Da bi pa taki plemenjaki, ki jim pridružujemo čebele, znatno več porabili, pa tudi ne bo resnica, kajti dokazano je namreč že davno, da slabiči pozimi primeroma največ porabijo, da si s tem prizvajajo potrebno toploto. Seveda nekoliko več jim pa moramo dati. Če so pa taki panji morda pozimi bolj nemirni, bi jim pa tudi najbrž s tem precej pomagali, oziroma to hibo odstranili s tem, če bi jim bolj zgodaj pridruževali čebele. Taki plemenjaki se potem do zime že veliko bolj umirijo, ker še skoraj vsak dan izletavajo ter se prašijo in ogledujejo svoj novi dom.

Gotovo se pa pridruževanje čebel ne obnese tako dobro, če jih nasujemo kar odzadi v panj in to v veliki množini ali pa, če jih otresamo ali ometamo s satja kar v odkrit panj na vrh satnikov, kakor to delajo nekateri čebelarji. Na ta način se gotovo plemenjakove čebele močno vznemirijo ter v razburjenosti prično včasih besno napadati pridružene čebele, a te se pa tudi čutijo močne in pogumne, če jih nasujemo kar zgoraj ali zadi v panj ter res včasih tudi napadejo in umorijo matico od plemenjaka.

Zato pa svetujem vsakemu, ki čebelarji v panjih manjše mere, ki niso razdeljeni na vališča in medišča, naj pridružuje čebele po zgoraj opisanem načinu, to je, spredaj pri panjevem žrelu na mali sipalnik, kot delam jaz. Dobro je, če imamo dva sipalnika, da lahko pridružujemo čebele dvema plemenjakoma obenem, če namreč pridružujemo čebele iz enega panja dvema plemenjakoma. To se večkrat primeri.

Zelo napačno je tudi čebele ometati kar

na travo pred čebelnjak, kakor delajo to nekateri čebelarji, misleč, da si bodo že same izprosile v svoj novi dom, kamor bodo mogle. To pa ni ugodno zato, ker v tem primeru dobijo nekateri plemenjaki preveč čebel, nekateri pa premalo. Nekateri dobe večinoma le bolj staro žival, kar gotovo ni v prid plemenjakom. Mnogo dragocenih mladice pa na ta način tudi pogine, zlasti še, če je hladno vreme. Takrat jih mnogo otrpne ter pogine v travi.

Mesečna navodila.

Fr. D. Jug — Brezje.

Julij.

Julij mesec je marsikje za čebele in čebelarja nekaj časa počitnic. Travniki so pokošeni, otava še ni dorasla, na lipi, domačem kostanju in gozdnem drevju pa paša ponehuje. Le v nekaterih krajih, n. pr. na Gorenjskem imajo čebele v tem mesecu še bero na gozdnih cvetlicah in gozdnem grmovju. Tupatam se še ob kakih izrednih letinah pojavi za nekoliko dni gozdna paša na jelki in listni mani. Proti koncu julija in v začetku avgusta pa narava zopet oživi, čebelna paša se prične na otavi in na raznih deteljah, na fižolu, bučah itd.

Čebelarjeva skrb je, da v tem mesecu v vseh panjih matice redno zalegajo, da se množi ljudstvo v panjih za jesensko pašo na ajdi. Če se kateremu panju ni oprasila matica ali da panj prelega ali da kak panj sploh matice nima, naj mu preskrbi še

pravočasno oprášeno matico iz matičnjaka. Prašilčkova družina, kateri smo vzeli matico, si pa v tem času, dokler je še kaj trotov, lahko sama izpodredi novo matico iz svoje zalege. Zaradi tega moramo pa skrbeti, da ima tudi matičnjak v poletni dobi v prašilčkih nekaj trotov. Ako bi nas v tem mesecu iznenadil še kak panj z rojem, storimo najbolje, da izrojencu vzamemo vso nepokrito zalego in jo razdelimo po drugih panjih ali pa jo damo kakemu prašilčku v matičnjak. Roj vrnemo z matico vred izrojencu.

Ako nismo iztočili čebelam medišč v prejšnjem mesecu, storimo to sedaj. Zato posvetimo še temu opravilu nekaj besedi!

Kdaj naj pobiramo čebelam med? Pobirajmo ga po potrebi in razmerah paše. To je odvisno od dobre ali slabe letine. Večkrat smo v zadregi, kdaj naj bi čebelam iztočili sate v mediščih, kajti močnejši panji imajo že vse sate zalite, slabejši pa še polovico praznih. Dvakrat pa tega

opravila ne kaže opravljati. Ob taki priliki si pomagamo na ta-le način. Močnejšemu panju vzemimo nekaj polnih satov iz medišča in jih dajmo slabejšemu. Temu pa vzamemo isto število satov, ki so še napol prazni, ter jih damo tistemu močnejšemu panju, ki smo mu polne vzeli. Ako paša traja še teden dni, bodo čebele še te napolnile. Po končani paši lahko točimo vse panje.

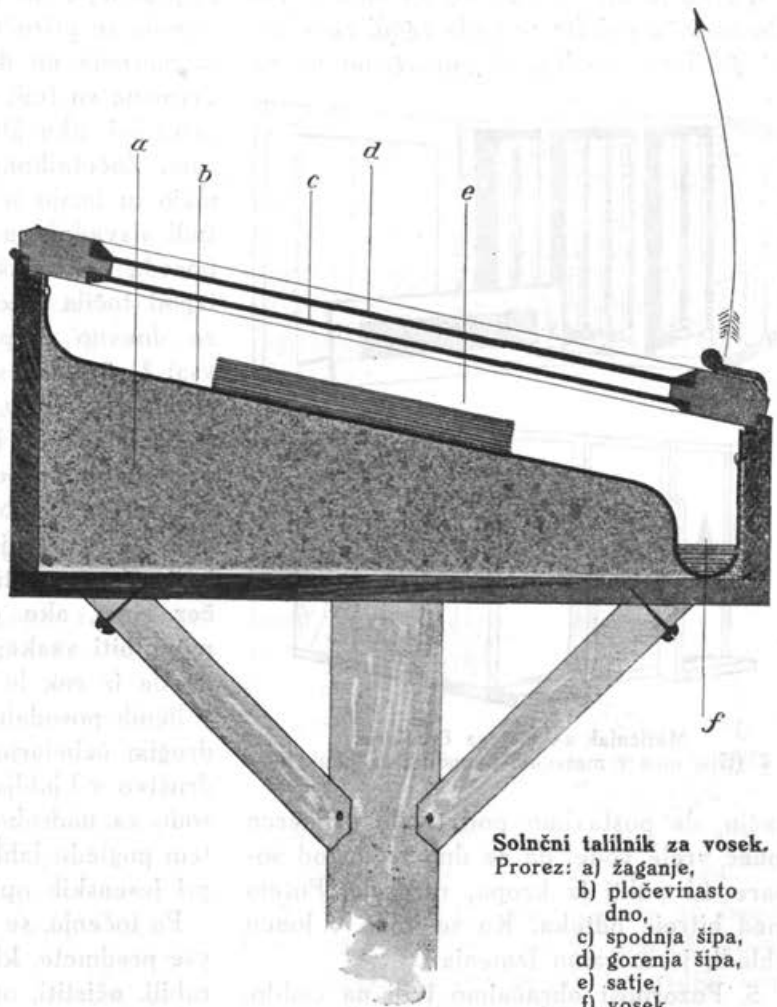
Ob izredno dobri čebelni paši lahko iztočimo čebelam medišča, ko je dve tretjini satja napolnjena in vsaj polovico celic na satju pokritih. Ob slabi letini pa sploh ne točimo, ker čebel ne smemo nikdar pustiti na suhem. Ako imajo po glavni paši julija meseca v medišču morda komaj 3 do 4 kg medu, je bolje, da počakamo s tem opravilom do jesenske paše. Ako se ta dobro obnese, iztočimo med, kolikor ga imajo čebele odveč, šele po končani jesenski (ajdovi) paši.

Kako pobiramo čebelam med? Če je v naravi še dobra čebelna paša, lahko to delo opravljamo katerikoli dan. Čebele se za to ne zmenijo. Drugače je pa, ako ni paše, da so brez dela. Tedaj moramo to opravilo izvršiti v zaprtem prostoru ali pa ob oblačnem in hladnem vremenu. Sicer bi nas čebele pri točenju preveč nadlegovale, tudi je nevarno, da se vname med panji ropanje.

Samo ob sebi je umevno, da moramo imeti za to opravilo vse potrebno orodje

ter tudi točilo v redu. Omeniti hočem samo najvažnejše stvari:

1. Da gre delo hitreje od rok in da čebel preveč ne dražimo, je najbolje, da imamo vsaj devet praznih satov v rezervi, t. j. za eno medišče A.-Ž. panja; to pa zaradi tega, da lahko že takoj pri prvem panju izmenjamo v medišču polne sate s praznimi. Ko so od prvega panja iztočeni, damo te drugemu itd.

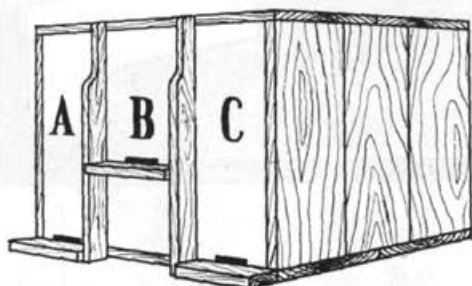
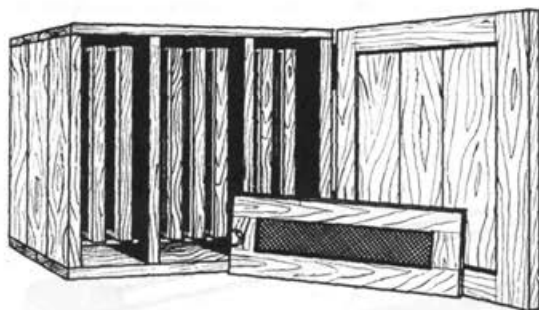
Solčni talilnik za vosek.
Prerez: a) žaganje,
b) pločevinasto dno,
c) spodnja šipa,
d) gorenja šipa,
e) satje,
f) vosek.

2. Ne smemo pa na ta način točiti, ako sumimo, da je v čebelnjaku kaka kužna bolezen. Ob taki priliki moramo vrniti vsakemu panju njegove izpraznjene sate, sicer lahko zatrosimo bolezen med druge panje.

3. Za odkrivanje satov priporočajo raznovrstne vilice, ki so pa le malokatero dobre. Kdor jih ne zna pravilno rabiti,

preveč raztrga z njimi celice in potem pride v med še več drobitvja. Po mojih skušnjah je dober za to opravilo tudi navaden čevljarski krivec, samo dobro mora biti nabrušen. Pomakamo ga v vročo vodo ter potem prav z lahkoto obrezujemo pokrite satne celice, ne da bi se satje drobilo. Satne obrezke mečemo vse skupaj v eno posodo. Ko se med z njih odcedi, jih pretopimo v vosek.

4. Ako je vreme hladno, da med iz točila ne teče rad (to se rado zgodi posebno pri gozdnem medu), si pomagamo na ta

Matičnjak za malega čebelarja.
(Glej opis v mesečnih navodilih za junij.)

način, da postavimo pod točilo primeren lonc vrele vode, da se dno točila od sople, ki puhti iz krova, razgreje. Potem med hitreje odteka. Ko se voda v loncu ohladi, jo moramo izmenjati.

5. Pozornost obračajmo tudi na cedilo, ki ga imamo podstavljenega pod točilom. Ako je preredit ali celo strgano, pride preveč voščenenih drobcev v med. Sito mora biti iz bele pocinjene žice. Najbolje je seveda, da kupimo cedilo, ki je nalašč za ta namen izdelano. Premladega satja ne smemo točiti, ker se rado polomi. Ako imamo kak tak sat v medišču, je bolje, da ga zamenjamo s kakim starejšim v

plodišču. Če smo pa primorani mlado satje točiti, odkrijemo celice najprej samo na eni njegovi strani ter to stran iztočimo, šele nato pa drugo stran. Točilo je treba v tem primeru zelo počasi goniti.

Shranjevanje in čiščenje medu. Med spravljamo le v večje posode. Najboljše so iz pocinjene pločevine. Blagovni oddelek Čebelarskega društva v Ljubljani ima v zalogi prav primerne posode. Najpripravnije so tiste, ki drže po 25 kg. Posode so priročne in solidno izdelane ter razmeroma ne drage. Ena stane 40 Din. Priročne so tudi za razpošiljanje medu po železnici, ako jih primerno obijemo z lesom. Začetnikom, ki takih posod še nimajo in imajo le malo medu, zadostujejo tudi navadni emajlirani lonci, ker je ta posoda najcenejša. Nikdar pa ne smemo izpod točila medu polniti v male posode za dnevno razprodajo, kajti med mora vsaj 2—3 tedne stati v večji posodi v suhi shrambi na miru, da se zbere na vrhu ves voščeni drobir. Pene posnemamo z žlico v posebno posodo in jih lahko porabimo za krmljenje čebel. Šele potem ga smemo nalivati v manjše posode. Sicer pa je bolje, da ga pustimo v večjih posodah tudi čez zimo, ako ga ne rabimo. Vsekakor mora biti vsakega čebelarja glavna skrb, da da iz rok le najskrbneje očiščen med v ličnih posodah, sicer škodujemo sebi in drugim čebelarjem na ugledu. Čebelarsko društvo v Ljubljani nudi najrazličnejšo posodo za nadrobno prodajo medu, da si v tem pogledu lahko pomagamo. Več o tem pri jesenskih opravilih.

Po točenju, se razume, da moramo takoj vse predmete, ki smo jih pri tem opravilu rabili, očistiti, osušiti, jih zbrisati in spraviti vsako reč na svoje mesto. Videl sem pri nekem čebelarju na Gorenjskem, ki je točilo, ko ga je nehal rabiti, prislonil v čebelnjaku k odprtemu A. Ž. panju, da so ga čebele same osušile! Tako ravnanje je napačno, ker se izpostavljamu ropanju.

Posebno pozornost moramo v poletnih mesecih obračati praznemu rezervnemu satju in voščinam. Suhe satne pokrovce

pretopimo v vosek. To najlaže dosežemo s solnčnim topilnikom, katerega bi moral imeti vsak čebelar. Tudi druge satne odpadke in prezidke moramo vestno spravljati ter jih od časa do časa stopimo v solnčnem topilniku ali pa jih stlačimo v trde kepe. Ako imamo solnčni topilnik (glej sliko!), sproti mečemo vanj vsako troho satja. Na ta način ubranimo odpadke veščam (moljem) in izkoristimo sleherno trohico voska in se nam nateče tekom leta lepa pogačica zlatorumenega voska. Solnčni topilnik z dvema stekloma lahko napravi vsak mizar, da ga le enkrat vidi, kako je sestavljen.

Prazno rezervno satje ohranimo najlaže v suhi hladni shrambi ali pa v dobro zaprti omari. Nekateri ga spravljajo v nalašč za to napravljenem zaboju ali skrinji. Vsakih 14 dni ga moramo pregledati in predstaviti, nato ga pa zažveplamo kar v za-

prtem zaboju ali omari. Na 20 satov zadostuje en azbesten trak žvepla, da zamori vse vešče in njih zalego. Zažveplano satje moramo pred uporabo nekoliko prezračiti. Zadostuje, da ga vzamemo iz shrambe vsaj nekaj ur poprej, preden ga damo čebelam v panj.

V juliju mesecu pritisne marsikje suša, da otava pravočasno ne odraste. Zaradi tega je treba paziti na panje, da jim ne primanjkuje hrane. V takem primeru jih je treba krmiti, sicer imamo lahko občutno škodo, ker bi matica prenehala z zaleganjem. Ob suhem vremenu julija meseca in avgusta moramo paziti tudi na napajalnice, da je v njih vedno nova voda, ki je v teh mesecih čebele mnogo potrebujejo. Pazimo še posebno na snago v napajalnikih in pred čebelnjakom, da mrtvice sproti odstranjamo, posebno v času trotnega odгона.

Opazovalne postaje.

Jos. Verbič, Ljubljana.

Mesečno poročilo za april 1931.

April je glede stalnosti vremena in glede zunanjšega čebelnega delovanja zelo nezanesljiva doba, ki zahteva od čebelarja mnogo pozornosti.

Lansko leto so imele čebele v zadnji tretjini aprila na 15 postajah precejšnje bero in so v vsem mesecu na 6 postajah več prinesle nego so porabile. Letos sta imeli v zadnji tretjini le dve postaji neznamen donos, in v celoti se je povečala teža opazovanja le pri eni. Povprečna poraba je bila zelo velika in dosega 2,2 kg pri panju, kjer ni bilo po panjih starih zalog, so čebele morali pitati ali pa so mrliče pokopavali. Škodo, ki so jo imeli čebelarji zaradi zmanjšanja zaloge, oziroma krmljenja, je bila prav znatna. Ako računamo med po 12 Din, znaša po ugotovljeni povprečni porabi pri 10 panjih $10 \times 2,2 \text{ kg} \times 12 \text{ Din} = 264 \text{ Din}$, pri 10.000 panjih pa 2,640.000 Din.

Nizka zračna toplina, pogosti mrzli vetrovi in dalj časa trajajoče deževje je bra-

nilo rastlinstvu, da ni odprlo svojih medenih virov. Šele zadnje dni meseca so se marelice, breskve, češnje, slive odele s cvetjem.

Razvoj čebel je bil vobče kljub neugodnim zunanjim pogojem pri pravi negi še dovoljen.

Vič pri Ljubljani. Zalega je v panjih 2 do 3 sate. — Med je že ves razprodan.

Št. Vid nad Ljubljano. Čebele so imele lepe zimske zaloge, vendar sem jih moral že v začetku aprila pitati. 19. aprila sem začel z nastavljanjem. V medišče sem potaknil med prazne sate po 2—3 polne, da sem obvaroval žival lakote.

Tacen pod Šmarno goro. Vrba je letos cvetela v aprilu in dala mal donos.

Škofja Loka. Na vrbi se je pogubila truma čebel. Ta slučaj je povečal padec panjeve teže. — Konec meseca še niso cvetele ne češnja in ne borovnica. — V Selški

Mesečni pregled za april 1931.

Kraj	Višina nad morjem m	*Panj je teže							Zračna toplina			Dni je bilo										
		pridobil v			izgubil v			v mesecu čistih dkg	največ pridobil		najvišja	najnižja	srednja mesečna	izletnih	deževnih	snežnih	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovnih		
		1.	2.	3.	1.	2.	3.		dkg	dne											C ^o	
		mesečni tretjini dkg						pri-	pó-													
						dobil	rabil															
1. Ljubljana . .	305	—	—	—	55	70	90	—	215	—	—	+22	—	5	+ 9'0	24	6	7	13	5	13	13
2. Vič pri Ljublj.	298	—	—	—	75	85	95	—	255	—	—	+20	—	7	+ 8'4	18	6	8	13	4	14	12
3. Št. Vid nad Lj.	314	—	—	—	60	85	125	—	270	—	—	+18	—	7	— 6'1	24	9	8	11	6	14	17
4. Tacen p. Šmar. goro	314	—	—	—	70	50	100	—	220	—	—	+20	—	5	+ 8'6	23	5	5	15	3	13	21
5. Škofja Loka .	349	—	—	—	40	60	217	—	317	—	—	+17	—	3	+ 8'1	22	5	8	16	5	10	18
6. Virmaše pri Škofji Loki .	361	—	—	—	40	160	220	—	420	—	—	+17	—	2	+ 5'0	22	7	10	15	8	8	24
7. Blej, Dobrava	577	—	—	—	60	0	80	—	210	—	—	+17	—	2	+ 9'7	16	3	—	13	6	12	5
8. Boh. Bistrica .	540	60	—	—	60	50	—	50	—	—	—	+16	—	1	+ 6'4	18	7	7	14	9	8	19
9. Dob	305	—	—	10	60	40	50	—	140	10	26	+23	—	6	+ 7'0	20	2	6	14	6	11	19
10. Rova na Gor.	350	—	—	—	100	60	80	—	240	—	—	+19	—	5	+ 7'7	27	6	7	12	6	13	12
11. Breg-Križe .	483	—	—	—	30	30	40	—	100	—	—	+17	—	3	— 5'1	18	5	9	15	3	13	4
12. Cerknica . .	575	—	—	—	55	25	85	—	165	—	—	+16	—	3	+ 6'4	—	8	5	11	12	8	19
13. Sv. Gregor pri Ortenku	736	—	—	—	84	70	64	—	218	—	—	+15	—	5	+ 7'0	11	5	7	13	8	10	20
14. Krka	300	—	—	—	75	55	75	—	205	—	—	+18	—	6	+ 7'7	9	2	7	12	7	12	14
15. Vavčja vas p. Semiču	280	—	25	40	35	—	—	30	—	—	—	+20	—	2	+ 7'9	14	2	5	14	6	11	15
16. Novo mesto .	180	—	—	—	80	45	85	—	210	—	—	+21	—	6	+ 9'2	15	5	6	11	12	8	15
17. Leskovec p. Kr.	186	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+21	—	—	+ 7'4	18	5	6	9	9	13	13
18. Lokove pri Mozirju	465	—	—	—	50	60	100	—	210	—	—	+20	—	4	+ 9'1	19	6	12	10	16	5	20
19. Sp. Ložnica p. Žalcu	252	—	—	—	115	90	200	—	405	—	—	+14	—	6	— 4'8	13	3	6	9	18	4	23
20. Orehova vas pri Mariboru	270	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21. Sv. Duh na Ostr. vrhu . .	536	—	—	—	60	45	40	—	145	—	—	+18	—	7	—	13	1	6	6	16	9	12
22. Vržej p. Ljut.	176	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23. Cezanjevci .	182	—	—	—	100	150	150	—	400	—	—	22	—	4	+ 8'8	9	1	5	10	13	8	5
24. Guštanj . . .	398	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 15	3	6	10	11	10	14	—
25. Jarenina . .	262	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+19	—	5	+ 7'3	13	3	3	7	16	8	30
26. Nedeljica pri Turnišču . .	170	—	—	—	95	55	130	—	280	—	—	+23	—	4	+13'5	6	—	5	9	6	16	23

*Vsi panji so A.-Ž. sestava!

dolini je odmrlo 20—25 panjev, ker so bili zazimljeni na gozdnem medu.

Virmaše pri Škofji Loki. Ker čebele zunaj niso dobile medu, sem precej pital in dosegel močne panje.

Bohinjska Bistrica. Za tukajšnji okoliš priporočam spekulativno pitanje, ki naj bi se začelo med 15. aprilom in 6. majem. — Žal, da se med za pitanje težko dobi. Letos ga nismo mogli dobiti niti pri društvu niti pri zanesljivih čebelarjih.

Dob. Premalo založeni panji so padali in umirali. — Vrbe so dale malo. Škodoval je ponočni mraz, ki so ga povzročile debele plasti snega po bližnjih planinah.

Rova. Vsi čebelarji znajo točiti, krmiti pa samo nekateri. Bilo je več mrličev.

Cerknica. Resje je odcvetelo brez koristi.

Sv. Gregor pri Ortenku. Rastlinje se je zelo počasi razvijalo in paše ni bilo.

Vavčja vas pri Toplicah. Četudi je bil razvoj cvetja zelo pozen, vendar je večina panjev dozorela za pristavljanje. — Na kateri rastlini je bila bera, mi ni znano.

Novo mesto. Razvoj čebel je radi skrajno neugodnega vremena zelo zaostal.

Leskovec pri Krškem. Češnje so cvetele v zadnji tretjini meseca. Proti koncu aprila so A.-Ž. panji že podsedali.

Lokove pri Mozirju. Tukaj se čebelarstvo zelo širi. V zadnjih treh letih je v moji okolici začelo čebelariti 15 novih čebelarjev. Nabavljajo si A.-Ž. panje. Kdor jih sam izdeluje, ima take, da se jih Bog usmili.

Sp. Ložnica. April je dal čebelam nekaj obnožine, medu pa nič.

Koprivnik pri Kočevju. Lansko leto je hoja močno medila. Letos so skoraj vsi

kianjiči propadli, kljub medeni zalogi. Znaki griže so bili neznatni. Čebelarji, ki so imeli čebele zazimljene na ajdovcu, niso imeli izgub.

Jarenina. Tukaj se je zadnje dni razcvetela ogrščica (rips), ki je dala nekaj paše.

Nedeljica. Od 65 družin jih je 5 izgubilo matice. Čebele so se slabo razvijale. — Ajdovca je še nekaj na prodaj po 8 Din.

Cezanjovci. Trajni hladni vetrovi so ovirali rastline v razvoju, a čebele so lepo napredovale.

Za opazovanje paše na hoji pod Krimom je ustanovila ljubljanska čebelarska podružnica začasno opazovalno postajo v svojem čebelnjaku v Podkraju pri Tomišlju. Od junija dalje bodo podatki o paši dvakrat na teden razvidni v prodajalni blagovnega oddelka čebel. društva v Vošnjakovi ulici.

Toplota v panjih.

Lilija — Šmihel pri Novem mestu

Gospod Jurančič je pisal, da se nekateri čebelarji boje premočnega paženja čebel. O tem imam povedati marsikaj iz svoje večletne prakse in iz pregledovanja raznih čebelnjakov po vsej novomeški okolici. Jaz sam pažim panje ob straneh, zadi in z vrha jeseni prav malo, le toliko, da ni prepaha, ker se mi je pripetilo, ko sem preveč odel panje, da so zelo močili. Moča je pri žrelu zmrznila in čebele so pomrle. Na jesen torej pažimo panje le toliko, da ostanejo suhi, da se ne tvori v njih sopara. Odkar tako delam, mi čebele izvrstno prezimujejo, panji pa ne močijo. Celo v hudi zimi l. 1927-28 so na ta način odete čebele izborno prezimile in nič več medu porabile nego navadno. Kakor sem dožgal po raznih čebelnjakih v okolici, so baš v tej hudi zimi pomrli vsi panji, ki so bili preveč zapaženi, to pa zlasti zaradi prevelike moče v njih, ki se je zledenila, ne pa samo zaradi jelovega medu. Ravno v zimi 1927-28 so se lahko vsi čebelarji

prepričali, kako naj čebele pažijo, da dobro prezimijo. Poznam čebelarja, ki čebel sploh nič ne odeva. Tudi v letu 1927-28 ni tega storil pa mu ni niti en panj umrl. Ravno po hudi zimi l. 1927-28 so se mu čebele izborno razvile. Zapaži jih vselej šele h koncu februarja, marca. Jaz jih odenem, kakor že omenjeno, toda h koncu februarja meseca pa jih res prav toplo pokrijem in pustim odejo do pozne pomladi. Lahko odejo pa še vedno pustim, da jih brani prehode vročine. — Toliko se mi je zdelo potrebno pripomniti k članku g. Jurančiča, ker povsod škoduje, če je le preveč. Seveda, ljubezni do čebel, ki jo g. J. omenja, pa pri vnetem čebelarju gotovo ni premalo zlasti ob slabih letinah. Pač pa ne kaže preveč ljubezni pri zasajanju rastlin, posebno v krajih, kjer kar na debelo sekajo pravi kostanj in kjer izsekavajo tudi lipo, a niti prvega niti drugega drevesa na novo ne zasajajo. Menim, da takim čebelarjem ni pretoplo v srcu in nimajo preveč sočne ljubezni do naših čebel. Sejte in sadite, vneti čebelarji, medeče rastline in v panjih bo dovolj toplote!

Kako je vozil Jurij Vampel čebele v pašo.

Zapisal Ivan Galun.

Dragi »Slovenski Čebelar«! Dovolj mi kotiček, da zapišem nekoliko vrstic o našem Jurju Vamplu, po domače Pavrovem Jurju, ki nas je pred kratkim zapustil in se preselil v večnost. Njegov spomin ostane med nami. Bil je reven, preprost delavec, pa je nosil pošteno srce, obnavljal stare vinograde, kosil in mlatil, pa čebele pasel.

Ko je bila leta 1902. slaba kostanjeva paša, je bil naš Juri v veliki zadregi. Imel je deset panjev čebel, ali paša je popolnoma odrekla. Modra glava Juri je tuhtal, ktera bi bila najbolj prava. Ko je mlatil v Jablanjih na Dravskem polju oves in pozno žito, se je na skedenjski prag usedel in pri sebi takole popredel: Kako lepo ajda tu cvete, pri nas v Makolah pri starem gradu pa je ni! Oj, kako lepo tu dehtil! Pa je poprosil gospodarja: »Dragi Hrupec, jeli da boš čebele moje v ajdovo pašo semkaj pripeljal!« Hrupec mu je roko podal, da mu jih bo prepeljal.

Sedaj od skrbi Juri ni mogel več spati. Bilo je sredi avgusta meseca, ko mu je obetal novi dan obilo sreče. Hrupec mu je odmeril merico žita. Naložila sta jo na voz in zdrčala v Makole. Doma je spravil Juri žito hitro v svojo shrambo in potem začel nalaagati koše, ki so bili na lesen podec samo z blatom primazani. Tistikrat je namreč čebelaril naš Juri še po starem kopitu v koših, ki jih je sam spletel iz srobot. Začela sta voziti po trdi, kamniti cesti. Kdor je kdaj hodil iz Makol

proti staremu gradu, že ve, kaka cesta je tam! Ko sta dospela do Reke, tam do tiste hiše, kjer je tekla zibelka zlatomašnika in dekana Antona Hajška, voz zaropoče in ruši, kakor da bi se svet podiral. Bilo je okrog osme ure zjutraj. Prijazno solnce je vabilo čebele na plan. Ko sta pripeljala do Jermana, so bili že vsi koši odprti. Deset močnih plemenjakov je plesalo po zraku polko, kakor da bi se veselili gostije, ki se jim je obetala. Dragi čitatelj, ti veš, da se svatje le preradi stepejo. Tako se je tudi tukaj zgodilo. Čebele so opikale konja in starega Hrupca, da so ležali kakor mrtvi na tleh. Juri pa je v potoku, ki teče ob cesti, zajemal s klobukom vodo ter polival konja in voznika. Potem je hitel z nožem strgati žela iz omamljencev. Ko je zbudil Hrupca in spravil konja v Jermanov hlev, je tekel sam k orožnikom v Makole.

»Veste, gospodje, meni se je prigodila strašna nesreča! Deset močnih panjev se je odprlo, zdaj pa divjajo po zraku. Prosim vas za božjo voljo, pojdite jih stražit in varovat druge nesreče.«

Orožniki so se siromaka usmili in zastražili vsa pota, da ni mogel noben človek mimo, Juri-junak pa je spravil sam vse panje pod Jermanov kozolec. Do noči tistega dne so se čebele pomirile in zbrale zopet v koših. Juri je kupil žice in koše pritrdil na podce, pa sta jih ponoči srečno prepeljala na Dravsko polje.

Stari Hrupec je trdil, da ga ni bil v življenju še nihče tako zdelal kakor te šmentane muhe. Orožniki pa so pripovedovali, da še niso bili nikdar na taki straži.

Čebelarje opozarjamo na podružnice našega blagovnega oddelka: v **Celju** v skladišču Kmet. družbe, v **Mariboru in Dol. Lendavi** pri ondotnih čebel. podružnicah.

Društvene vesti.

Stari letniki. Uprava »Slov. čebelarja« ima v zalogi še več popolnih starih letnikov in posameznih številčk, ki so potrebne za izpopolnitev letnika. V zalogi so popolni letniki 1905, 1915, 1921, 1922, 1923, 1925, 1926, 1927, 1928. Vsak letnik stane 20 Din, posamezne številke pa so na razpolago po 2 Din.

Na razpolago so še številke sledečih letnikov: 1899: 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11. — 1900: 10, 11, 12. — 1905: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 12. — 1906: 1, 2, 4, 6, 8, 9, 11, 12. — 1908: 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12. — 1909: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12. — 1913: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12. — 1914: 1,

3, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 12. — 1915: 1, 4-5, 6-7, 8-9, 10-11-12. — 1916: 1-2, 3-4, 5-6, 10-11-12. — 1917: 3-4, 5-6, 7-8-9, 10-11-12. — 1918: 1, 2, 3, 4, — 1919: 8, 9, 10-11-12. — 1920: 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12. — 1921: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11. — 1922: 1-2-3-4, 7, 8-9, 10-11-12. — 1923: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12. — 1924: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12. — 1925: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12. — 1926: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12. — 1927: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12. — 1928: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12. — 1929: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12. — 1930: 1, 2, 3.

Vesti iz podružnic.

Ljubljanska podružnica ima prihodnjo odborovo sejo v torek 9. junija ob 20 pri »Nacetu«.

Podružnica v Šmartnem ob Paki je imela dne 14. maja t. l. predavanje pri vzorno urejenem čebelnjaku tovariša g. Puncerja v Paški vasi, katerega se je udeležilo 48 čebelarjev.

Predavatelj g. Kosi iz Celja, nam je zelo zanimivo in nazorno predaval o pomenu čebel za kmetijstvo, o hranilni in zdravilni vrednosti medu ter o rojih. Pokazal nam je tudi kako se pravilno prestavlja.

Zahvaljujemo se mu za lepo in poučno predavanje ter želimo, da nam dne 29. junija zopet

kaj pove na sestanku, katerega priredimo pri čebelnjaku tovariša g. Goričnika v Rečju. Zahvalo smo dolžni tudi tovarišu g. Puncerju za radovoljno prepustitev prostora in gostoljuben sprejem. — Za tajnika: Močnik.

Podružnica v Radovljici priredi za čebelarje svojega okoliša za slehernega čebelarja važno predavanje o čebelnih kužnih boleznih in o čiščenju medu, ki bo dne 7. junija t. l. s pričetkom ob dveh pop. v osnovni šoli v Radovljici. Ker je v tem času v našem okolišu rojilna doba, se predavanje začne ob 2 pop. Ker bo predavanje jako poučno, ne sme manjkati nobenega zavednega čebelarja.

Drobiž.

Pojasnilo. Slov. Čeb. je v letošnji 4. štev. objavil vest, da je bilo davčni upravi ovajenih 39 čebelarjev iz Ljubljane in okolice. Uredništvo Slov. Čeb. izjavlja, da gosp. A. Maček z Vrhnike ni bil tisti čebelar, ki je izročil davčni upravi ovadbo. To pojasnilo objavlja uredništvo popolnoma prostovoljno, da se imenovanemu ne bi delala krivica z morebitnimi očitki.

Nova avstrijska carina na uvoz medu bo v kratkem objavljena. Znašala bo 95 Š (760 Din) za 100 kg. Avstrijske čebelarске organizacije pa tudi s to carino niso zadovoljne in napovedujejo, da se bodo zavzele za znatno zvišanje.

Zavarujmo panju dno proti trohnobi! Večini čebelarjev je znano, da postane panju dno najprej črvivo. Tam se zbirajo razni odpadki, ki povzročajo vlago. Zato se lesa kmalu loti črv. Imam 10 let stare A. Ž. panje, ki so v splošnem še dosti trdni, razen dna, ki je pri vseh precej črvivo. Dno novih panjev moramo od znotraj v e č k r a t napojiti z vročim lanenim oljem ali pa s firnežem, ki pa ni tako dober, od zunaj pa s karbolinejem. Nekateri čebelarji uporabljajo tudi od znotraj karbolinej. Takega panja ne smemo obljuditi, dokler se ne razdiši.

V splošnem velja pravilo, da ne smemo panjem notranjščine napajati s firnežem, češ, da potem radi močijo in da se čebele v njih ne počutijo dobro. Moje skušnje pa dokazujejo, da so te trditve brez podlage. Svoje prve A. Ž. panje sem temeljito napojil s firnežem, in sicer od znotraj in od zunaj. Sedaj po preteku 15 let so še vedno brezhibni. Les je zdrav, da je veselje! Drugi novejši panji, ki jih nisem obdelal s firnežem, pa kažejo na mnogih mestih znamenja starosti. Nikdar nisem opazil, da bi s firnežem napojeni panji močili ali da bi se čebele v njih slabše počutile. Ako pregledamo notranjost starega kranjiča, se lahko prepričamo, da so ga čebele čez in čez prevlekale z zadelavino. Isto lahko vidimo tudi v starih kladah in koših. Zdi se mi, da pretiravamo, ako govorimo, da mora les propuščati zrak in da ga zaradi tega ne smemo napajati s firnežem. Praksa govori drugače.

Čebelar Babnik Jakob iz Šiške je lani napojil črviva dna panjev s karbolinejem, pa se mu je prav dobro obneslo. Od takrat ni o črvih ne duha ne sluha. Glavna stvar je, da se karbolinej dobro razdiši. S karbolinejem napojeni panji so po enem letu uporabni za obljudenje.

Vsekakor pa je potrebno, da panju dno, dokler je še novo, napojimo s firnežem ali pa s karbolinejem, da ga ne napade črv. Novi panji so tako dragi, da se konserviranje lesa vsakomur izplača. Kdo ve še za kako dobro sredstvo za take namene?

O melisi kot sredstvu za pomirjenje čebel in za vabo za roje je Sl. Č. razpravljal že l. 1923. (glej Sl. Č. l. 1923., stran 114.). Zadnje čase pa mrgoli po nemških čebelarških listih obširnih razprav o tej rastlini. Vsi pisatelji so si edini, da ima res posebno privlačnost za čebele in da je nje vonj zanje tako zelo vabljiv kakor n. pr. kozlikov (*Valeriana offic.*) za mačke. Dunajski »*Bienen Vater*« piše, da so meliso uporabljali že stari narodi in da jo je že rimski pesnik Vergil priporočal čebelarjem. Nekateri balkanski narodi jo uporabljajo še sedaj za lovitev rojev. Tudi Francozom in Italijanom je znan učinek vonja te rastline na čebele.

Ako hočemo, da melisni vonj učinkuje, mora biti rastlina popolnoma dorasla, ker le takrat ima dovolj hud vonj. Pri nas je ob rojih še premlada. Pravijo, da ostane vsak roj v panju, ki ga z meliso natremo, in da privabi njen vonj celo tuje roje v prazne panje. Ako zmanemo med rokami pest melisnega listja in nadržnemo z njim lovilnik za roj, ki ga pribijemo na dolg drog in dvignemo v zrak med roječe čebele, se same od sebe naglo zbero v njem, tako prijetno jim melisa diši. Poskusite in poročajte, kako se vam bo to sredstvo obneslo!

Uvoz medu v Avstrijo l. 1930. je znašal 5377 metrskih stotov. Uvoženega je bilo: iz U. S. A. 975 q, iz Ogrske 896 q, iz Rusije 847 q, iz Čile 746 q, iz Meksike 623 q, iz Guatemale 308 q, iz Nemčije 225 q, iz Jugoslavije pa 223 q. Uvoz pada od leta do leta.

Svoji k svojim! Kakor je znano, je mnogo evropskih držav zavarovalo svoj medeni pridelek s tem, da so uvedle nanj visoko uvozno carino. Zaradi tega je tudi izvoz našega medu popolnoma prenehal. Spričo teh razmer pač ne kaže, da bi jugoslovanski čebelarji še nadalje naročali čebelarške potrebščine iz tistih držav, ki se branijo jugoslovanskega medu. Dolžnost slehernega našega čebelarja je, da kupuje potrebščine, le pri takih tvrdkah, ki blago doma izdelujejo. V Sloveniji ima edinole naš blagovni oddelek čebelarške potrebščine domačega izvora, ki so iz prvovrstnega materiala in zelo solidno izdelane. Menda ga ne bo zavednega slovenskega čebelarja, ki bi segal po tujem blagu dvom-

ljive vrednosti! Slovenski čebelarji naj kupujejo čebelarške potrebščine edinole pri našem blagovnem oddelku v Ljubljani in njegovih podružnicah v Celju (v skladišču Kmetijske družbe), v Mariboru (pri čebel. podružnici) in v Dol. Lendavi (pri čebel. podružnici).

Čebelarji! Ne pozabite, da delajo trgovci s čebelarškimi potrebščinami le za svoj žep, naš blagovni oddelek pa je lastnina vseh organiziranih čebelarjev.

Nepoboljšljivi? Pred vojno, ko je bila trgovina z živimi čebelami še zelo živahna, so trgovali s čebelami tudi ljudje, ki so bili s solidnostjo v večnem prepiru. Nekateri naši trgovci so bili zlasti v Nemčiji kaj na slabem glasu, njih imena pa neprestano v čebelarških listih na takoimenovani črni deski. Mislili smo, da so tisti časi za vedno minuli, toda zdi se, da smo se motili. Nedavno nam je sporočilo uredništvo nekega srbskega čebelarškega lista, da je dalo več naših trgovcev s čebelami na črne deske. Očitki so tako resni, da se bo moral s to zadevo baviti odbor osrednjega društva, da ugotovi, kaj je na stvari. V interesu naše trgovine s čebelami je, da pritožbo temeljito pretresemo, kajti nevarnost je, da izgubimo še domače tržišče, ako bomo mirno dopustili, da nekateri kvarijo sloves slovenskih trgovcev z živimi čebelami. Pripominjamo pa, da kupec čestokrat rad naprti prodajalcu razne grehe, za katere pravzaprav nihče nič ne more.

Eno najstarejših čebelarških društev v Jugoslaviji je vukovarsko, ki je imelo letos že svoj 35 letni občni zbor. Dasi šteje le 300 članov, pa je le lastnik krasnega novega velikega čebelnjaka, ki ga opravlja društveni predsednik g. Rečaj.

Mladim čebelarjem v album. Nedavno me je obiskal čebelarški očanec iz ljubljanske okolice — čebelarška grča najčistejše rasti. Z veselimi očmi mi je pripovedoval, kako je zadovoljen, da se mu je izpolnila davna skrivna želja, da se je sin poprijel čebel. »Veste, samo to mi ni všeč, ker fant raje čebelam jemlje kakor daje,« mi je oče v skrbeh pripomnil. Pri slovesu sem se mu posebno spoštljivo odkril, čeprav je priprost kmet.

Spomladi spoznamo nozemo najlaže po trebežu v zadku čebel. Ako je bolj gost in rumen in ako voda, ki smo ga v njej razpustili, porumeni, so čebele zdrave. Redek, voden trebež, ki napravi vodo, v kateri ga raztopimo, mlečno, pa je dokaz, da so čebele bolne za nozemo.

Zavarovanje čebel proti požaru, tatvinam in škodi, ki jo povzročajo čebele, je zelo težko

izvesti, da ne rečem, nemožne. Naše zavarovalnice zahtevajo za to troje zavarovanj tako visoko zavarovalnino, da človeku kar sapa zapre. Vse drugače je v Nemčiji in Švici. Tam so taka zavarovanja zelo poceni. N. pr. vsak naročnik »Leipziger Bienen Zeitung«, ki plača naročnino letnih 3 Mk (40 Din), je obenem brezplačno zavarovan proti požaru, tatvini, škodi, ki jo povzročajo čebele, in proti škodi pri potovanjih. Naročniki na »Praktischer Wegweiser für Bienenzucht« so brezplačno zavarovani proti škodi, ki jo napravijo čebele, in sicer do zneska 25.000 Mk. Vsak švicarski naročnik na »Schweizerische Bienenzeitung« je brezplačno zavarovan proti vlomom, tatvini in zlobni poškodbi. Vrh tega je zavarovan še za škodo, ki jo povzročajo čebele, in sicer do zneska 150.000 frankov. To so velikanske dobrote, ki jih imajo čebelarji od omenjenih časopisov, oziroma društev.

Naše društvo se že dve leti zama trudi, da bi kaka jugoslovanska zavarovalnica prevzela vsa ta zavarovanja. Niti ene ni, ki bi se zanimala za to zavarovanje. Pač, ena izmed njih nam je priglasila ponudbo, ki pa menda niti resna ni bila, kajti zahtevala je po 7 Din za vsak panj... Kje tiče vzroki, da pri nas takega zavarovanja ni mogoče ceno izvesti?

Prazen strah, nepotrebna odkritosrčnost. Da je tisti čebelar po skoraj 15 mesecih ob moji odsotnosti, po »višjem« navdahnjenju morda res (?) zahteval kako odškodnino, sem srmežljivo že nekje namignil. Lahko je bilo to najti, prav nepotrebno pa je, obešati to pravo gnilobo na veliki zvon. S takojšnjo prepovedjo sem, upam, pravočasno ta načrt izpodbil. In za vse to je treba klicati »Vse-možnega« na pomoč?! Hvala za takšen boj; ne besede več, škoda papirja. Ivan Kristan.

Prosimo za konec »strašenja«. Op. ured.

Prestavljanje (prevešanje) ob hladnem vremenu je v škodo čebelni družini. Po prestavljanju se pomaknejo skoraj vse čebele v medišče, ker je tam zalega, ki jo morajo negovati in ogrevati. — V plodišču ostane le matica s peščico živali, ki jih je komaj toliko, da obsedajo edini zaleženi sat, ki smo ga tam pustili. Zaradi hladnega vremena se plodišče občutno shladi. To vidimo na čebelah, ki ne kažejo nikakega življenja. Predaleč so od toplega gnezda in vsa toplota uhaja v medišče. Zaradi tega preneha matica z zaleganjem in tedni minevajo, preden opazimo, da so začele razširjati plodišče. Satnice, ki smo jih jim pri prestavljanju dali v izdelavo, se niti ne dotaknejo. Zaman čaka čebelar, da bi jih izdelale.

Manjka pač nagona za gradbo satja, ki se poraja v panju le ob paši in toploti. Kadar ni teh dveh činiteljev, usahne živahna delavnost čebel in je tedaj nespametno, da ob takih prilikah prestavljamo. S tem ne dosežemo drugega, kakor da ustvarimo v panju nevzdržno stanje, ki zaustavi sleherno delavnost čebel.

Prestavljati smemo torej le ob toplim vremenu in dobri paši, ob hladnih brezpašnih dneh pa pustimo čebele pri miru in počakajmo ugodnejšega vremena. Nekateri pomladi so tako hladne in deževne, da čakamo zaman prilike za prestavljanje. Ali ni bilo mogoče prestaviti do konca maja, je najbolje, da to potem sploh opustimo, čebelam pa nastavimo prazne sate v medišče, da jih večje ne uničijo.

Izreden pojav pri čebelah sem imel priliko opazovati pri svojih čebelah v letošnji zimi. Kmalu po novem letu so postali panji zelo nemirni. Ponoči so bučali kakor v začetku aprila, ko začno prisedati. Med žreli so se pojavile čebele. Radovednost me je gnala, da sem pogledal spredaj v panj na ta način, da sem odstranil ameriško žrelo. Presenečen sem ugotovil, da do dna panja čez in čez podsedajo. V panjih je bila velika toplota. Okenca so bila čez in čez zasedena. Nemir v panjih je bil od dne do dne večji. Pred žrelom so začele čebele prisedati, pa ne pomalem, marveč kar v kepah in to pri 0° do +1° zračne temperature. Panjem sem začel pred žrela pokladati v vodi namočene snežene kepe in planile so po njih z veliko strastjo. Trla jih je žeja. Za en dan so se umirile, potem so pa postale zopet nemirne. 19. januarja so se otrebile. Kamor sem pogledal, povsod sem videl le čebele, ki so pile snežnico. Ob pol treh so nenadoma oblaki zakrili solnce, in postalo je mahoma hladno. Vse se niso mogle vrniti v panje in jih je zunaj otrpnilo tisoče in tisoče...

Ni mi dalo miru in razkopal sem naglo enega izmed panjev. Našel sem na dveh satih mnogo pokrite in nepokrite zalege... Potem mi je bilo vse jasno! Čebele so začele že začetkom januarja gojiti zalego. Panji so bili izredno živalni. Ker je bilo vreme milo, so zaradi toplote začeli zalegati, pa se je pojavila velika potreba za vodo.

Po trebežu so se panji popolnoma umirili in je sedaj v njih vse v redu. Koliko so zaradi omenjenih razmer dejansko čebel izgubili, bo pokazal šele prvi spomladanski pregled. Nič dobrega si ne obetam.

Iste pojave smo opazovali z gosp. A. Žnidaršičem dne 18. januarja pri gosp. A. Tam smo videli v nekem posebno živalnem panju, da so se čebele zaradi velike toplote v plodišču

potegnile skozi neko režo v medišče in jih je bilo gori za dobrega drugca. Vse panje smo zadi skozi mrežo z vodo nabrizgali, pa so se do drugega dne popolnoma pomirili.

Omenjam še, da prezimujejo čebele na ajdovem medu, ki nikdar ne povzroča žeje. Dne 9. februarja sem našel pri nekem panju zunaj na bradi popolnoma doraslo mladico in mešičke ličink, ki so jih čebele pometale iz celic.

Prosimo čebelarje, naj poročajo, ali so se še kje druge godile take stvari.

Novo ugotovitve o toploti v zimskem gnezdu.

Dr. Himmer, asistent na deželnem zavodu za čebelarstvo v Erlangenu, je z električnimi toplomeri, ki sami beležijo gibanje toplote, raziskaval izpremembe toplote v zimskem čebelnem gnezdu. S temi aparati, ki prav nič ne motijo čebelne družine in ki točno beležijo najmanjše izpremembe toplote, je dr. Himmer ugotovil, da vpliva na toplino grozda edino le zračna temperatura zunaj panja. Ako pade zunanja temperatura, se zviša toplina v grozdu ali pa nasprotno. Za zvišanje ozir. znižanje grozdne toplote so pa odločilne le čebele, ki so na robu zimskega grozda. Vsak val mraza vznemiri zunanje čebele in ta nemir se naglo razširi na vso zimsko gručo. Sleherni nemir v panju pa ima za posledico uživanje medu in v zvezi s tem tudi zvišanje toplote. Zvišanje zunanje toplina nad 7° C istotako dražeče vpliva na obrobne čebele, oziroma na uživanje medu in zvišanje toplote. To pa ima za posledico, da se zimska gruča zrahlja (razširi).

Novi načrt Ljubljane s seznamom ulic. Lični in vseskozi natančni ter najnovejšemu stanju odgovarjajoči načrt stolnega mesta Ljubljane, ki sta ga sestavila M. Černe in M. Tomšič, in ki ga je izdal Mestni gradbeni urad, je nedavno izšel v založbi Juslovanške knjigarne v Ljubljani. Tisk v petih barvah je vse hvale vredno oskrbela Jugoslovanska tiskarna. S tem delom smo naposled dobili zanesljiv in obenem na višku sodobne kartografske tehnike stoječ načrt našega mesta, javni in zasebni uradi, trgovci, obrtniki, advokati, zdravniki in v veliki meri tudi privatniki. Še celo dobrodošel bo tujcem, ki so radi orientacije nujno navezani na načrt mesta. Je pa načrt tako okusno izdelan in izdan, da tvori naravnost okras na steni. K temu načrtu je pravkar izšel seznam ulic, ki ga moramo posebej pohvaliti radi mnogih lepih po-

datkov, ki jih vsebuje mimo natančne in skrbne navedbe ulic in krajev. Tako je naposled dobilo naše mesto prvo zbrano pojasnilo imen in označb, ki jih nosijo ulice in kraji v Ljubljani. Kako potrebno je bilo tako pojasnilo, najbolje ve, kdor je neštetokrat naletel na imena, o katerih ni vedel n. pr. niti eden izmed stanovalcev v vsej ulici kaj pomenijo, oziroma kaj in kdo je bil tisti, po katerem se ulica imenuje. V seznamu ulic, ki je izšel kot posebna, lična brošura na 244 straneh večjega formata, so pojasnila pripisana slehernemu imenu, tako da je iskanje sila enostavno. Pojasnila se raztazajo tudi na Moste, Vič in Zg. Šiško. Nadalje vsebuje seznam pod posebnimi naslovi točen pregled javnih poslopij in uradov, cerkva, knjižnic, konzulatov, hotelov, vojaških uradov in vojašnic, denarnih zavodov in zavarovalnic v lastnih poslopijih, šol in dijaških zavodov, bolnic, spomenikov, športnih in zabavnih organizacij oz. prostorov, z označbami, kje jih je treba po načrtu poiskati ter z navedbo ulice in kraja. Cene so sledeče: Sam seznam 5 Din. Načrt v 5 barvah s seznamom 20 Din, načrt nalepljen na karton s seznamom 35 Din, nalepljen na platno v žepni obliki s seznamom 45 Din, na platnu s palicami s seznamom 55 Din. Za one, ki so načrt sami že kupili, pa je sedaj seznam na razpolago za 5 Din.

Da ne bo pozabljeno. Lansko jesen so nam nekateri čebelarji zelo zamerili, ker smo pisali, da cvetličnega medu primanjkuje, oziroma, da ga je že težko dobiti. Odgovorilo se nam je, da ga je še dosti in da samo Sl. Č. ne ve zanj.

Izkazalo pa se je, da so bile naše informacije točne, kajti ves resnično dober in pravilno očiščen cvetlični med je že davno razprodan. Imajo ga morda le še tisti čebelarji, ki zahtevajo zanj visoko ceno.

Značilno za naše čebelarske razmere pa je, da nismo znali organizirati niti preskrbo ajdovca za pitanje, ki so ga čebelarji zelo iskali, pa ga niso dobili, oziroma so se ga bali kupiti od nepoznanih čebelarjev. To bi bila lepa naloga za naše podružnice, ki bi morale pokazati malo več podjetnosti.

Čebelarjem, ki ponujajo pitanca v nakup, svetujemo, naj v bodoče preskrbe izjavo domače podružnice, da je pitanec od zdravih čebel in da je v vsakem oziru neoporečen. Tak ajdovec se bo vedno lahko prodal.

Cenik čebelarskega orodja in potrebščin,

blagovnega oddelka »Čebelarskega društva za Slovenijo v Ljubljani«, Vošnjakova ulica 4, nasproti vrta gostilne pri Novem svetu, veljaven od 1. aprila 1931 za društvene člane.

Št.	Predmet	Cena	
		Din	p
A. Panj in njega deli.			
1	A.-Ž. panj na 9 satnikov in z verando, najsolidneje izdelan	275	—
1a	A.-Ž. panj na 10 satnikov in z verando, najsolidneje izdelan	290	—
	Panji so opremljeni z mrežo na vratih, čelna stran je popleskana z barvo, vse druge zunanje strani so pa namočene s firnežem.		
	Kovinski deli za A.-Ž. panj:		
2	Palica, napol jeklena, pocinkana, 38 ali 40 cm (za 9 ali 10 satnikov)	1	—
3	Nosilec za matično rešetko	1	25
4	Tečaj (pant) za vrata, desni ali levi	1	50
5	Sklepna spona (šarnir) za brado, 1 par	1	25
6	Mreža, žična, pocinkana, za 1 okence	4	—
6a	Mreža, pocinkana, m ²	34	—
7	Zapah za okence, 1 par (desni in levi)	1	50
7a	Vijak s polokroglo glavico, za zapah za okence		05
8	Polzaporica, velika, za vrata		50
8a	Polzaporica, manjša, za zaklopnico in deščico pri okencu		25
9	Blazinica za polzaporico, iz žice		20
9a	Blazinica za polzaporico, iz železne pločevine		75
10	Vijak, lesni, za šarnirje in pločevinaste blazinice		05
11	Rinčica z vijakom, la, zelo močna, za okence	1	—
12	Matična rešetka nemškega fabrikata RT za 1 panj	8	—
12a	Matična rešetka nemškega fabrikata RT m ²	88	—
13	Matična rešetka, izredno fina in močna, RM, za 1 panj	14	—
13a	Matična rešetka, izredno fina in močna, RM, m ²	140	—
14	Matična rešetka, sestavljena iz kovinskih palčic, »Tiger« 24 × 13 cm	10	—
15	Matična rešetka, sestavljena iz lesenih palčic, za en panj	10	—
16	Kvačice, pocinkane, 1 kg	16	—
17	Razstojšče iz pločevine namesto kvačic, za 9 ali 10 satnikov	2	50
18	Satnik za A.-Ž. panj, nezbit	1	—
19	Zapah za žrelo, lesen, s peresom (sistem »Trinke«)	1	50
20	Zapah za žrelo, kovinski, iz enega kosa, za pritrditev z babcami, št. 21	2	—
20a	Zapah za žrelo, kovinski, v ležišču dvostransko premičen	3	—
21	Babica (vijak za montiranje zapaha za žrelo št. 20 na panj)		10
	Kovinski deli za A.-Ž. panj so:		
	6 kom. št. 2; 2 kom. št. 3; 2 kom. št. 4; dva para št. 5 (ako je brada pri medišču nepremična, potem le en par št. 5); 2 kom. št. 6; dva para št. 7; 4 kom. št. 7 a; 1 kom. št. 8; 4 kom. št. 8 a; 3 kom. št. 9 ali 9 a (1 za vrata in 2 za zaklopnico pri verandi) potrebno število št. 10; 2 kom. št. 11; 1 kom. št. 12, ali št. 13, ali št. 15, ali 2 kom. št. 14; ¼ kg št. 16 ali 8 kom. št. 17.		
B. Pripomočki za pomirjenje čebel, oziroma za varstvo proti piku.			
23	Brizgalna za roje, izredno močna	120	—
24	Razpršilnik za vodo, zelo učinkovit, tudi za vrtno porabo	28	—
25	Čebelarsko pokrivalo (kapa) iz žične mreže, s tkanino	37	—
26	Čebelarsko pokrivalo (kapa) z žimnatim vložkom	37	—
27	Pajčolan, navaden	30	—
28	Pajčolan z žimnatim vložkom	39	—
29	Čebelarske rokavice iz gumija, vrhnji del iz tkanine	60	—
29a	Čebelarske rokavice cele iz gumija	70	—
30	Čebelarska pipa (Dathejeva)	55	—
31	Kadilnik na meh »Smocker«	63	—
32	Samokadilnik »Vulkan«	140	—
33	Euskol, kadilo za čebele, navaden, zavojček 9 kosov	6	—
33a	Euskol, kadilo za čebele, nemški fabrikat, zavojček 9 kosov	9	—
C. Satnice in potrebščine za žičenje.			
38	Deščica za pritrdjevanje satnic	6	—
39	Kolesce za utiranje žice	18	—
40	Luknjač (strojček) za napravo luknjic v satnike	49	—
41	Šilo za vrtanje luknjic	3	—
42	Svetiljka za zalivanje satnic in gretje kolesca (»Gratze«)	45	—
43	Svetiljka za gretje kolesca	9	—
44	Topilnik za vosek s svetiljko za zalivanje satnic (brez cevke)	24	—
45	Cevka za zalivanje satnic	6	—
45a	Garnitura za zalivanje satnic (1 kom. št. 44 in 1 kom. št. 45)	30	—
46	Žica, fina, domačega izvora, 1 vreteno	4	—

Št.	Predmet	Cena	
		Din	p
47	Žica, najfinejša, originalen pločevinasti zvitek	6	—
48	Satnice, 1 kg	65	—
49	Satnice v zameno za vosek, 1 kg, odštevisi kalo	10	—
50	Zvepljalnik . a satje	20	—
D. Pripomočki za delo v panju in izven njega.			
51	Klešče za A.-Ž. panj	28	—
52	Klešče za prečno satje	25	—
53	Zaklopna kozica za odlaganje satov	40	—
54	Sipalnik »Ideal« (»Stojkovič«) za A.-Ž. panj	110	—
55	Sipalnik, lesen za A.-Ž. panj, na 9 ali 10 satov	25	—
56	Strgulja za snaženje A.-Ž. panja	10	—
57	Omelce za čebele	8	—
E. Potrebščine za pitanje.			
65	Pitalnik za A.-Ž. panj iz bele pločevine	16	—
66	Balon (»Gerstung«) za 1 l, za pitanje v medišču	8	—
67	Podstavek, odprt, za »Gerstungov« balon	8	—
68	Podstavek, zaprt, za »Gerstungov« balon	10	—
69	Cevka za pitanje	3	—
70	Nož (rezilo) za izrezanje odprtine v slamnici za Gerstungov podstavek	12	—
71	Zamašek za odprtino v slamnici za Gerstungov podstavek	5	—
F. Matica.			
73	Barva za označevanje matic (garnitura štiri barve)	22	—
74	Kletka za matico pri označevanju	8	—
75	Matičnica (kletka) raznih vrst, Din 5— do	10	—
76	Matičnica (kletka) ra razpošiljanje po pošti	6	—
77	Pinceta (kleščice) za prijem matice	20	—
G. Točenje, shranjevanje in konserviranje medu in voska.			
81	Stojalo s podstavkom za odkrivanje satja	135	—
82	Vilice za odkrivanje satja	24	—
83	Nož za odkrivanje satja	10	—
83a	Lopatica za zajemanje strjenega medu, pocinjena	25	—
84	Nož za izpodrezavanje satja v kranjičih	10	—
84a	Nož za izpodrezavanje prizidkov nad satniki v A.-Ž. panju	10	—
86	Točilo najnovejšega sistema za 3 sate	950	—
86	Čistilnik za med z dvojnim sitom, 12 l	75	—
87a	Čistilnik za med z dvojnim sitom, 16 l	100	—
87	Čistilnik za med za večji obrat, najnovejšega sistema	350	—
87a	Sito enostavno (redko) za čiščenje medu	25	—
88	Sito, dvojno, za čiščenje medu, 17 cm	35	—
88a	Sito, dvojno, za čiščenje medu, 22 cm	50	—
88b	Ploščica iz celuloida za posnemanje medu	3	50
89	Stekleničica za pošiljanje medu kot vzorec	3	—
90	Posoda za med, pločevinasta, za ½ kg (za pošiljanje po pošti)	3	—
91	Posoda za med, pločevinasta, za 1 kg (za pošiljanje po pošti)	4	—
92	Posoda za med, pločevinasta, za 2 kg (za pošiljanje po pošti)	6	50
93	Posoda za med, pločevinasta, za 25 kg	38	—
94	Posoda za med, pločevinasta, za 25 kg, znotraj vernirana	40	—
95	Posoda za med, »Slovenija« iz pozlačene pločevine, za ½ kg	4	—
96	Posoda za med, »Slovenija«, iz pozlačene pločevine, za 1 kg	5	—
97	Posoda za med, »Slovenija«, iz pozlačene pločevine, za 5 kg (za pošiljanje po pošti)	12	—
98	Kozarec za med, brez pokrova, za ½ kg	3	—
101	Lonček iz prepariranega papirja za 6 dkg medu	—	75
102	Lonček iz prepariranega papirja za ¼ kg medu	1	25
107	Etiketa, večja, enobarvna, 5 komadov	1	—
107a	Etiketa, manjša, enobarvna, za razne vrste medu, 7 komadov	1	—
107b	Etiketa, dvobarvna, za razne vrste medu, 5 komadov	1	—
H. Razno.			
114	Gonilo za točilo, najnovejšega sistema (tip Gratze)	200	—
115	Železo, povprečno, za gonilo (tip Gratze)	30	—
116	Štula, odtočna	60	—
117	Odvijač za vijake, navaden Din 3.—, boljši	5	—
118	Šablona za zabijanje kvačic	12	—
119	Zabijač za kvačice	12	—
120	Tehtnica za opazovalni panj	748	—
121	Stiskalnica za satnice	950	—
122	Načrt za Pavlinovo stiskalnico	35	—
123	Pitalnik za dunajski panj	35	—
124	Čebelarški znak (pozlačena čebelica)	5	—
125	Past za trote	45	—
126	Knjiga Anton Žnidaršič »Naš panj«	38	—
127	Beležnica za panj	—	25